

Dans
prijzen

**Juryrapport
Jeugddansprijzen
Seizoen 2024-2025**

Voorwoord van de Jeugddansjury

Een jaar geleden moesten meerdere jeugddansgezelschappen hun koers herzien vanwege de drastisch verminderde subsidies in het nieuwe kunstenplan. Maar door het zo kenmerkende doorzettingsvermogen van de sector is de jeugddansjury dit seizoen toch weer getuige geweest van een grote diversiteit aan voorstellingen. Opvallend was wel dat er relatief veel reprises te zien waren en minder nieuw werk. De onzekere financiering als gevolg van het kunstenplan kan hier een rol gespeeld hebben. Door de druk die een organisatie ervaart, ligt het duurzamere terughalen van succesvolle producties voor de hand. De jeugddans heeft daarbij het voordeel dat het jonge publiek zich vanzelfsprekend ververst.

Ook inhoudelijk kreeg het thema duurzaamheid aandacht. Zo is in *Bout!* (6+) van Plan-d zowel het decor als het speelveld één grote verzameling van afgedankte spullen, maar zien we hoe creatief hergebruik leidt tot een feestje, waarin de drie performers het jonge publiek betrekken en hen de vreugde laten ervaren om samen van iets ouds iets nieuws te maken.

Er is duidelijk een urgentie te zien bij makers om hun publiek met maatschappelijk relevante thema's te confronteren en hen met een andere blik naar de wereld te laten kijken. Dit zagen we bijvoorbeeld in de jongeren voorstelling *Terecht* (13+), waarin op indringende en navoelbare wijze verschillende perspectieven van daders, slachtoffers en hulpverleners belicht worden. Het publiek wordt aangesproken via taal die sterk verbonden is met de dans, geluid en muziek. Een trend in de jeugddans die al eerder inzette en zich nu voortzet.

Ook het interactieve aspect speelt steeds vaker een rol, waarbij de kinderen actief in en uit de voorstelling kunnen stappen. Die fysieke ervaring krijgt soms de overhand op de voorstelling zelf. Het lijkt er op dat meedoen dan belangrijker gevonden wordt dan het kijken. Maar laten we niet vergeten dat kijken ook meedoen is. In het hoofd en het hart van de toeschouwer kan veel gaande zijn en ook het kinesthetisch invoelen speelt een belangrijke rol bij het (fysiek) ervaren van een voorstelling.

De aandacht voor randprogrammering heeft een grote vlucht genomen. Er wordt door gezelschappen veel geïnvesteerd om thema's op verschillende manieren en vanuit meerdere perspectieven te belichten door bijzondere en inventieve programma's te ontwikkelen voor zowel het basis- als het voortgezet onderwijs, waar ze vaak vakoverschrijdend kunnen worden ingezet. Het is jammer dat veel scholen hier geen gebruik van maken. Wellicht moet er meer aandacht komen voor onderzoek naar de redenen hiervoor.

Een laatste observatie van de jury is dat Hiphop meer en meer een gelijkwaardige plaats inneemt binnen de jeugddans en zich vermengt met andere danstalen. In het verleden zagen we een Hiphop circuit en een op academische/moderne dans gebaseerd circuit. Het is interessant om te zien wat er gebeurt nu deze stijlen zich vermengen en er nieuwe dansvormen ontstaan.

De jeugddansjury is afgelopen seizoen opnieuw getuige geweest van de enorme kracht van de jeugddans, die op zoveel verschillende manieren en op meerdere niveaus kinderen, jongeren en volwassenen een ervaring weet mee te geven die beklijft.

Genomineerden voor de Jonge Zwaan voor de meest indrukwekkende jeugddansprestatie

Amber Veltman voor haar rol in *TERECHT* (12+) (Maarten Smit en Davey Bakker / Wabi Sabi Theater, Het Houten Huis en Stichting Herstel en Terugkeer)

Amber Veltman blinkt uit in het moeiteloos schakelen en integreren van dans, tekst en performance en in de interactie met het decor en haar medespelers. In de multidisciplinaire voorstelling *TERECHT* lopen spanningen hoog op en worden morele vragen gesteld over de impact van een strafproces. De scenes waarin we de drie performers steeds in een andere rol zien, gaan mooi in elkaar over door inventief gebruik van decorstukken, waarbij de dans de verbindende factor vormt. De aanstekelijke podiumaanwezigheid van Veltman brengt zowel ontroering als beklemming, kracht en speelsheid binnen de heftige thematiek.

Door haar toegankelijkheid als performer neemt ze de toeschouwer gemakkelijk mee in de verschillende perspectieven die haar personages innemen. Haar speelsheid als danser staat niet op zichzelf als kwaliteit, maar wordt naadloos ingepast in haar rol. Zij is een verschijning die met grote zeggingskracht diepgaande emoties aangrijpend weet over te brengen op het publiek en de toeschouwer in verwarring brengt over wat goed en fout is. In de kleinste nuances weet zij een wereld van betekenis te leggen. De intensiteit van haar dans zorgt ervoor dat je constant naar haar blijft kijken. De jury is onder de indruk van haar vermogen om volkomen geloofwaardig haar personages te vertolken, of het nu een rechter, een zwangere tiener of een dader is. Dit getuigt van vakmanschap en een groot artistiek vermogen.

Jillis Roshanali voor zijn rol als Drosselmeijer in *De Notenkraker* (6-106 jaar) (Jeroen Verbruggen / Introdans)

De extra kwaliteit die Jillis Roshanali in zijn sterke techniek weet te leggen, maakt dat hij heeft kunnen uitstijgen boven het onderdeel zijn van een ensemble en hij zich nu als een indrukwekkend solist manifesteert in zijn rol als Drosselmeijer in de familievoorstelling *De Notenkraker*. De veelzijdigheid van zijn talent werd al vroeg opgemerkt door De Dutch Don't Dance Division, waar hij als kind zijn passie voor ballet ontwikkelde en later door zijn uitverkiezing om als 16-jarige de rol van Billy Elliot in de gelijknamige musical te vertolken.

De Notenkraker van Introdans vertelt een mysterieus verhaal over de reis naar volwassenheid van Marie en speelt zich af in een spectaculair décor. Direct bij zijn opkomst legt Roshanali een opvallende expressiviteit en flair in zijn ijzersterke techniek en zet het verhaal in gang. Onder zijn aanvoering dansen gemaskerde mannen die verschillende gedaantes aannemen in en uit een sinistere, duistere kast.

In dit bizarre universum voeren zij vol overgave en met veel bravoure een flitsende choreografie van Jeroen Verbruggen uit. Roshanali maakt van Drosselmeijer een gelaagd personage: afstandelijk en excentriek, grappig en ook menselijk. Zijn scherpte en een feilloos gevoel voor timing vallen op. Zijn charisma is tot het laatste moment in de voorstelling voelbaar. In zijn rol als Drosselmeijer brengt hij de magie van het theater voor jong en oud tot leven.

Sam Corver voor zijn rol in *Loev* (8+) (Ryan Djojokarso / Danstheater Aya)

Sam Corver is in *Loev* een stabiele en behendige partner in het contactwerk met zijn mededansers. Hij is een danser die als een rots fungeert en gedurende de gehele voorstelling indruk maakt met zijn aanwezigheid. Choreograaf Ryan Djojokarso wil het jonge publiek laten ervaren hoe belangrijk het is om empathie voor elkaar op te brengen, een relevant thema in tijden van polarisatie. Hij kiest ervoor om het thema liefde door vier dansers en vier mooi in de voorstelling geïntegreerde musici op karikaturale wijze vorm te geven, waarbij emoties rondom het indruk maken op elkaar en hoe je met de ander om gaat sterk worden uitvergroot.

We zien een rollercoaster van gevoelens, waarbij de nadruk op het individu uiteindelijk verschuift naar verbinding en saamhorigheid. Het valt op dat Corver een verbindende rol speelt en de voorstelling draagt. Je ziet hem boven het materiaal staan, waardoor hij volledig open kan staan voor wat er in het moment gebeurt. Zijn acrobatische dansstijl, ontwikkeld vanuit breakdance en popping en later uitgebreid met moderne dans, zet hij in *Loev* in om zowel kwetsbaarheid als kracht vorm te geven. Hij weet op een subtiele manier grote emotionele zeggingskracht over te brengen, waarbij ieder stil moment betekenis krijgt. Aangezien hij al vroeg in zijn carrière met blessures te maken kreeg dwingt dit bij de jury extra respect af voor zijn doorzettingsvermogen.

De Jonge Zwaan voor de meest indrukwekkende jeugddansprestatie wordt toegekend aan Jillis Roshanali voor zijn rol in *De Notenkraker* van Introdans

Genomineerden voor de Jonge Zwaan voor de meest indrukwekkende jeugddansproductie

***Bout!* (6+) van Plan d- (choreografie Andreas Denk)**

Bout! is een fantasievolle dansvoorstelling, die de toeschouwer geen moment rust gunt, omdat de drie dansers voortdurend en op onnavolgbare wijze in de weer zijn met voorwerpen, die afkomstig lijken uit schuren en kelders en waarmee de hele ruimte vol staat. Chaos en toeval vieren hoogtij in deze wereld gecreëerd door Andreas Denk. Maar als je scherper kijkt, kom je er gaandeweg achter dat al dit toeval heel precies is gechoreografeerd. De sympathieke, eigenzinnige dansers zijn heel ongedwongen bezig met hun bouwende en reparerende handelingen, waarbij in hun optimisme de danspassen als vanzelf ontstaan op de klusgeluiden.

Denk en zijn team laten ons afvragen wat onze relatie is tot de spullen die we hebben verzameld en soms klakkeloos weggooien. Op een meta-niveau is het een hoopvolle voorstelling, over hoe alles, ook objecten, een tweede kans verdienen. Het jonge publiek kan zien en ervaren hoe leuk en creatief het is om een praktisch beroep te hebben. Tegen het einde van de voorstelling worden zij door een enthousiast aanmoedigende Cherif Zaouali en een zich met gebarentaal uitdrukken Ali Akbar Shafiee betrokken bij het in elkaar zetten van een buizenstelsel, waardoor bouten in emmers vallen. Op zijn kenmerkende, nonchalante wijze heeft Andreas Denk intussen het hele decor afgesteld op de kettingreactie die nu tot ieders verrassing in het decor ontstaat: de magie van afgedankte spullen.

***Klein, klein vogeltje* (4+) van Lloydscompagnie (choreografie Giorgio Costa, i.s.m. Pom Arnold en Remses Rafaela)**

Klein, klein vogeltje is een ontroerende en fantasievolle voorstelling, waarin met hiphop, breakdance, acrobatiek en spel een verhaal verteld wordt over vriendschap, vrijheid, verlangen en dromen. Twee broertjes hebben het plan opgevat om te gaan kamperen in de tuin. Allerlei spulletjes gaan mee en ook hun buurjongetje Raffie, die droomt van vliegen als een vogel, gaat mee op avontuur. Giorgio Costa, Remses Rafaela en Pom Arnold weten een goede balans aan te brengen tussen spannend en veilig, waarbij de saamhorigheid tussen de drie jongens en het publiek een belangrijke rol speelt. Als vanzelfsprekend worden de kinderen in het publiek aangesproken en hun aanwezigheid belangrijk gemaakt. Hierin toont zich het vakmanschap van Costa, in 2018 uitgeroepen tot leraar van het jaar.

De dansers zijn fantastisch op elkaar ingespeeld, hun enthousiasme en plezier spat er vanaf en slaat over op het jonge publiek. Zij weten het kind in henzelf aan te boren, waardoor hun spel geloofwaardig en naturel is. Hun hiphop moves zijn helemaal in het verhaal geïntegreerd en zijn origineel en verrassend, zoals in de

ochtendgymnastiek, de hoge kikkersprong en de rondtollende schildpad. Maar vooral in de grote variatie aan vliegbewegingen die Raffie probeert te maken, later geholpen doordat de broertjes hem liften. Hierin komt heel mooi het thema van vrijheid en het durven dromen en fantaseren tot uitdrukking. De kracht van hiphop wordt in *Klein, klein vogeltje* volledig benut.

***TERECHT* (12+) van Wabi Sabi Theater / Het Houten Huis / Stichting Herstel & Terugkeer (regie Maarten Smit, choreografie Davey Bakker)**

TERECHT is een indrukwekkende voorstelling, geregisseerd door Maarten Smit, waarin het publiek van begin tot einde wordt meegenomen in de wereld van het strafrechtstelsel. De scherpe teksten zijn gebaseerd op interviews met ervaringsdeskundigen en roepen vragen op over schuld en rechtvaardigheid, veroordelen en vergiffenis. De performers Amber Veltman, Juersson Hermanus en Martin Franke wisselen in hoog tempo van personage, waarbij inventief gebruik wordt gemaakt van een decor van (verlengde) kubussen met luiken, doorgangen en deuren. Hierdoor ontstaat een dynamisch speelveld, waarbij de rechterlijke macht letterlijk uittorent boven verdachten, bewakers en familie.

De choreografie is in handen van Davey Bakker. Hij zet de beweging in als een krachtig communicatiemiddel. De performers beheersen hun lichaam tot in de kleinste details en weten via hun fysieke expressie emoties en spanningen op te roepen. Aan de intensiteit van de tragische, moedige en hoopvolle scènes wordt zeker bijgedragen door de muziekcompositie van Martin Franke, deels uitgevoerd als onderdeel van zijn dans, met een voorzittershamer of zijn nagels als instrumenten. De jury is diep onder de indruk van de wijze waarop tekst, dans, geluid en decor in deze urgente voorstelling met elkaar verweven zijn. Het publiek wordt uitgedaagd steeds te wisselen van perspectief, wat zorgt voor een gelaagde theaterervaring, die nog verdiept wordt, doordat direct na afloop een ervaringsdeskundige in gesprek gaat met de toeschouwers en de thematiek dicht bij hun eigen leefwereld brengt.

De Jonge Zwaan voor de meest indrukwekkende jeugddansproductie wordt toegekend aan *TERECHT* van Wabi Sabi Theater & Houten Huis met choreografie van Davey Bakker

De Gouden Zwaan 2025 is door de gezamenlijke jury's toegekend aan Guy Weizman en Roni Haver van Club Guy & Roni en NITE

Guy Weizman en Roni Haver hebben in hun jarenlange samenwerking met lef en aanstekelijk artistiek plezier een compleet eigen stempel gedrukt op wat interdisciplinair werken is. Ze maken keer op keer indruk met hun vorm van gedanst 'totaaltheater XXL' met nieuw gecomponeerde livemuziek.

Daarbij versterken de beide kunstenaars elkaar nog steeds en vinden ze zichzelf telkens opnieuw uit, zonder de balans te verliezen tussen vernieuwing en zichzelf blijven. Dat vertaalt zich zowel in hun werk voor NITE als voor het dansgezelschap Club Guy & Roni. De beeldtaal is rijk en eigenzinnig, de danstaal divers en vol levensdrift en de attitude richting publiek heel open. Het ensemble weet de veelheid uitstekend te dragen.

De thematiek van de reeks The Human Odyssey is actueel en urgent en wordt overtuigend gebracht. De nieuwe invalshoeken en interessante internationale partners die Guy & Roni met elk werk aan bod laten komen, zorgen voor frisse en goed getimede accenten in een groeiend oeuvre. Meerstemmigheid en inclusiviteit zijn daarbij integraal onderdeel van hun maakpraktijk en waren dat al voordat hier in het bredere veld veel aandacht voor kwam.

Tekenend voor de duurzaamheid van de vorm van maken van Weizman en Haver is dat meerdere dansers al jaren aan het gezelschap verbonden zijn en zich hier nog altijd kunnen doorontwikkelen. Het is weldadig om ook dansers op het toneel te zien die niet zo piepjong meer zijn; de gelaagdheid van een dansersperformance groeit en verrijkt zich met de jaren, laten zij zien.

Aan de andere kant van de carrière ladder geeft Club Guy & Roni / NITE ruimte, begeleiding en een podium aan nieuw talent met initiatieven als de Poetic Disasters Club en de CG&R Invites Tour. Zeker in hun vestigingsgebied in het Noorden van ons land zijn zij een belangrijke levensader voor de dans, maar evengoed zijn ze internationaal geliefd en geroemd. Deze winnaars van de Gouden Zwaan 2025 zijn een niet te missen artistieke kracht in het Nederlandse dansveld: Guy Weizman en Roni Haver

De VSCD Jeugddansjury 2024-2025 bestaat uit:

Liesbeth Wildschut (voorzitter), danswetenschapper | **Erik Kaiel**, choreograaf | **Janneke Schmeitz**, dansprogrammeur Parkstad Limburg Theaters en festivalcoördinator schrit_tmacher Festival, Heerlen | **Eline van der Stoep**, programmeur jeugd/jongeren en educatie Theater Zuidplein, Rotterdam | **Sanne Berger**, programmamaker jeugd en educatie Theater de Parade, Den Bosch | **Jasper van Luijk**, Artistiek leider en choreograaf Shiftt Utrecht

Nederlandse
Dansdagen

**VRIENDEN
LOTERIJ**
elke dag plezier